

בתו דפנה מחוסרת הכרה, במים שציבעם הפך אדום. ורידיה היו חתוכים. באיכילוב, לאחר שהתאוששה, נאותה דפנה לספר לחוקר המשטרה את נסיבות התאבדותה. סיפורה הנערה:

את ברוך* הכרתי לפני שנתיים. הייתי אז תלמידה בשישית. ברוך היה בשמיניה. בחיליה לא התייחסתי אליו. הוא היה אחד מקבוצה קטנה של תלמידים בבית הספר שלנו שמיועד לסגובים מבחינה כלכלית, אך הם עצמם גרו בשכונות עוני, לא כמו כולנו.

כשהכרתי אותו לבסוף, הופתעתי מאוד. מעולם לא דיברתי עם מישהו בבית-הספר בצורה בוגרת ורצינית כזו. כשנכנסתי להריון, לא רציתי לעשות הפלה. אמרתי להורי שאני רוצה להתחתן. עם ברוך. הם חשבו שהשתגעתי. צחקו לי בפנים. אמרתי להם שאני בהריון. הם לא האמינו לי. החלטתי להראות להם את תוצאות הבדיקות. הלכתי לערוך בדיקות מחדש, כי את תוצאות הבדיקות הראשונות זרקתי.

בדרך, החלטתי שאין כל טעם לנסות ולשכנע אותם מחדש. הייתי אז בחודש השלישי, ורציתי מאוד את הילד. אני לא יודעת מדוע. ברוך היה אז חייל, בסניף. לא רציתי להדאיג אותו. לא סיפרתי לו על ההריון. על נשואים דיברנו המון פעמים. הוא רצה שנתחתן למרות שהיה אומר לי שלעולם לא נוכל, בגלל הוריי. אני הייתי תמיד האופטימיסטית בין שנינו. נכנסתי להצגה ראשונה בקולנוע. היתה שם בסרט תמונה של התאבדות באמבטיה.

...לא היה לי לאן לפנות, כאשר גיליתי שאני בהריון. נשאר לי רק מוצא אחד...

לא התפיסה, היא מצאה לה חברה אחרת. מרוב רוגז רציתי למות." גם בגלל אי-הצלחה בלימודים התאבדו צעירים — חמישה אחוזים מכלל אוכלוסיית המחקר.

לא התכוונו למות

א חוץ בדתי מבופל בין המנסים להתאבד היו קטינים שנאשמו בעבירות פליליות — 5% בכלל האוכלוסייה, ביניהם 14.9% בנים ו-2.2% בנות. אחדים ניסו להתאבד, לדבריהם, מתוך פחד מפני מעצר, אחרים בזמן המעצר או המאסר. לקבוצת העצורים שניסו להתאבד ישנן תכונות מסוימות משותפות: רובם נערים ומיעוטם נערות, כמעט כולם בעלי עבר פלילי קודם, לרוב מבצעים את מעשיהם בידיעת עצורים אחרים, בעזרתם או אף בשותפות איתם. סיפר נער:

"ביום חמישי יצאנו מקולנוע ומיד ניגש אלי סמל משטרה ועצר אותי. נלקחתי לבית

נים מהתנהגות בלתי הולמת של ההורים ומריבות ביניהם. גילה נער אחד לי חוקריו: "אמי גרה עם חבר אחר ולא נשואה לו וזה מבייש אותי. זה לא הגון שאמא מביאה גבר זר הביתה ואוהבת אותו כמו אשה את בעלה ובנוכחות אחי ואחיותי הקטנים. דיברתי איתה והיא הברטיחה להפסיק עם זה אבל היא לא הפסיקה."

התאבדויות בשל בעיות כספיות עם הורים אינן נדירות גם הן. שלושה וחצי אחוז מהמתאבדים גילו לחוקרים שזו היתה הסיבה למעשם. סיפורה נערה, ממשתתפות המחקר:

"אמא לאחר שחזרתי מהעבודה ביקש ממני אבא את המשכורת שלי. אני לא קיבלתי אותה, בעל הבית טרם שילם לי. אבא לא האמין לי, חשב שאני מעלימה ממנו את הכסף ונתן לי מכות. כעסתי נורא. יצאתי מהבית וקניתי לי כדורי שינה. בלעתי אותם והלכתי לישון ויותר אינני זוכרת."

לעתים המריבות והסכסוכים הם בשל דרישת כסף לקניית כרטיס לקולנוע, להשתתפות במסיבה או לקניית מתנה. אומרת ילדה בת 12, שניסתה להתאבד על ידי בליעת כדורי שינה: "בשעת צהרים ביקשתי מאמא 50 אגורות כדי להשתתף בקניית מתנה למורה. הכיתה החליטה לקנות מתנה למורה בתום שנת הלימודים. אמא סירבה לתת לי 50 אגורות, אמרתי לעצמי שאלך ואבלע כדורים נגד כאב ראש היות ורציתי למות. לקחתי 15 כדורים מארגז התרופות ושתייתי אותם יחד עם מים, וכאשר הרגשתי לא טוב אמרתי לאמא. לקחו אותי לבית הולים. כאשר הבראתי אמא כעסה עלי וקיבלתי מכות."

אמא אמרה

שאני לא שווה

ס יבה אחרת להתאבדות: סיכסוכים עם ההורים על רקע הרגשת קיפוח ודחייה. עשרה אחוזים מהמתאבדים טענו שזו היתה הסיבה להתאבדותם. סיפר רמי, אחרי שניצל ברגע האחרון: "רציתי לקיפוח, להרוג את עצמי כי הורי לא אוהבים אותי. אני הכיבשה השחורה שלהם. כל אחי מלומדים בוגרי תיכון, אחד מהם הוא מהנדס ואילו אני בקושי גמרתי את העממי. היום רבתי עם אמי והיא אמרה לי שאני לא שווה כלום. שאינני עובד והם מתביישים בי."

ההתאבדות בגלל בנייהוג מגיעה לכמעט עש חמישה אחוזים. סיפורה אשה צעירה: "הברותי צלצלו לבעלי והודיעו כי אני בוגדת בו עם ק... זאת היתה מתיחה, אך בעלי לקח את הדבר ברצינות ולא עזרו הסברים והבהרות. המתיחות בינינו גברה. בעלי דרש שאפסיק לעבוד ולצאת מהבית, עשה מאמצים לבלוש אחרי, למרות ששני תפתי עמו פעולה, לא השתכנע בנאמנותי. החיים נהפכו לגיהנום. רציתי להשתחרר מהמעקה האינסופית וניסיתי להתאבד."

סכסוכים בין חברים, בדרך כלל בין נער לחברתו, בין צעיר לידידתו, מהווים גורם שכיח למדי למעשה יאוש — 15.2%.

היו גם שני מקרים בהם ניסו נערות לשלוח יד בנפשן אחרי ריב עם חברותיהן. ילדה בת 13, שניסתה להתאבד, סיפורה בעדותה: "הייתי ברוגז עם צילה, הייתי בטוחה שהיא תתפייס אתי, שהיא תעשה את הצעד הראשון לקראת הפירוס. אך צילה

קר של משרד הסעד. תוצאותיו — חייבות להדליק אור אדום. הסיכסוכים השכיחים כל כך, פרצו עקב פחדם של ההורים מפני התדרדרותם המוסרית של ילדיהם. בין הקטינים שניסו להתאבד בשל סכסוכים עם הורים בגלל פחדם של ההורים מפני התדרדרות מוסרית של בניהם ובנותיהם, 95.6% היו בנות, ורק 4.4% בנים. הבן רק לעתים רחוקות סובל מהגבלות רציניות מצד

...החלטתי ללמד את הורי לקח, וחתכתי הוורידים...

הוריו בשל התנהגות בלתי מקובלת. הבת, לעומת זאת, היא המבוקרת יותר: אותה מגבילים בצעדיה פן תתדרדר, עליה מספקים פיקוח קפדני, "הורי עושים לי צרות, אינם נותנים לי לצאת מהבית אלא בלוויית אחי או אחותי הקטנה. הם שומרים עלי כמו פעם בחוף-לארץ; אסור לי ללכת לקולנוע ולבקר קרובים ללא שמירה... החלטתי ללמדם לקח וחתכתי לי את הוורידים ביד השמאלית."

שמירה על הבת מפני התדרדרות מוסרית גורמת הן להגבלות הבנות והן לשמירה על לבוש צנוע. סיפורה נערה אחרת, ממשתתפות המחקר: "באתי הביתה, בדרך פגשתי את אחי המבוגר, אמרתי לו שאני הולכת למסיבה. הוא אמר לי שאני צריכה לבקש רשות מאבא. הגעתי הביתה ואבא התחיל לצעוק עלי שלבשתי חולצה פתוחה. הוא אמר לי שאני נראית כמו פרוצה, ואני מתלבשת כדי להתבלט. אמרתי לו שאני הולכת למסיבה ואז הוא התחיל לצעוק עלי וגם אמי התנגדה שאצא מהבית. רציתי מאד ללכת למסיבת חברים. חברותי לובשות בדיוק אותה צורה של חולצה, הן מבלות במסיבות... ראיתי את עצמי אומללה כאילו סגורה בכלוב. הורי יצאו לטיול-ערב ואני נשארת מוסכה בבית."

אמי גרה

עם חבר

ה תנשנות בין הורים ובנים פורצת גם בגלל אי שביעות רצון של הקטי

אני לא יודעת מדוע, אבל התמונה משכה אותי. קניתי כרטיס גם להצגה השנייה. כשראיתי את התמונה מחדש היה לי ברור מה אני צריכה לעשות. חיקיתי עד סוף הסרט. ידעתי שהורי כבר יהיו במיטה. הלכתי הביתה והכנתי אמבטיה מלאה. לקחתי סכין גילוח. אחר כך נזכרתי שלא הסברתי את עצמי. יצאתי החוצה. כתבתי שני מכתבים. אחד לברוך ואחד להוריי. הסברתי את הכל בכמה מילים. חזרתי לחדר האמבטיה וחתכתי את הוורידים. סיפוריה של דפנה.

בני תשע

מתאבדים

ד פנה ומנחם הם שניים מתוך 700 ישראלים — צעירים ברובם — המניסים להתאבד מדי שנה בישראל. ומכל ארבעה נסיגונות — אחד מצליח. מתוך 700 הנמסים להתאבד — 91 הם קטינים עד גיל 18. שניים מתוך 91, בשנה שעברה, היו בני תשע. למה הם עושים זאת? הפסיכולוגים יהודה ריממן (46), מרצה באוניברסיטת ברא"ל במחלקה לקרימינולוגיה, וד"ר מנחם אמיר מאוניברסיטת תל-אביב, החליטו לערוך מחקר בנושא התאבדותם של הקטינים. את המחקר מימנה מחלקת המזר

...לא יכולתי לקפוץ, אז החלטתי למות בטביעה...

המשפט והשופט הוציא נגדי פקודת מעצר. הדבר הזה הרגיו אותי מאד. כי הפעם הכניסו אותי למעצר "על סתם". רק בגלל זה שהיו לי פעם תיקים. בהיותי בתא המעצר, יחד עם אסירה אחרת, הגנבנו לכלא חתיכת זכוכית וחתכנו את הוורידים ביד השמאלית. אני לא התכוונתי למות, רציתי רק למחות על המעצר על לא דבר. שיטת ההתאבדות היא אחידה: חיתוך ורידים, בליעת חלקים מתכתיים, כפיות, ברגים, כוויית חלקי גוף באש: "הייתי